

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten, Manne Heimer
103 33 Stockholm

Stockholm
2017-09-01

Ert dnr
Ju2017/04264/L6

Vårt dnr
2017/093

Remissvar angående Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Betänkandets förslag utgör ett komplement till EU-förordning 2016/679 Allmän dataskyddsförordning (nedan Dataskyddsförordningen). Även om Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i Sverige finns vissa frågor som inte behandlas fullt ut i förordningen och som har lämnats öppet för medlemsstaterna att reglera genom nationell lagstiftning. Dataskyddslagen utgör den svenska tillämpningen av detta nationella regleringsutrymme.

Konsekvensutredning

Utredningen skriver på sidan 349 att förslagen inte medför några kostnader eller någon ökad administrativ börda för företagen. NNR menar att denna slutsats är felaktig.

Utredningen skriver att uppgifter om tekniska brister och säkerhetsåtgärder hos företag som kommer in till tillsynsmyndigheten vid ett tillsynsärende ska skyddas genom sekretess, enligt Offentlighets- och sekretesslagen 18 kap. 8 §. NNR konstaterar att enligt denna paragraf gäller relativ sekretess utifrån en bedömning som ska göras av tillsynsmyndigheten ”om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser...”. NNR menar att negativa konsekvenser för företag av denna relativa sekretess behöver utredas. Med relativ sekretess (sekretess som ibland kan underlåtas vid en bedömning från tillsynsmyndighetens sida) finns risk för felaktiga bedömningar och därmed avslöjande av för företagen känsliga uppgifter om exempelvis tekniska brister och säkerhetsåtgärder. NNR menar att effekterna av en sådan felaktig bedömning riskerar att bli så allvarliga att istället absolut sekretess bör tillämpas (med absolut sekretess menar NNR att sekretess alltid gäller för denna typ av uppgifter). Alternativet med absolut sekretess behöver övervägas och konsekvensutredas innan Regeringen går vidare med betänkandet.

Ett annat exempel där alternativen behöver konsekvensutredas är tystnadsplikten för dataskyddsombud i den föreslagna Dataskyddslagen 1 kap. 6 § 1 st. Betänkandet har valt en formulering som enligt NNR, skulle kunna innebära att tystnadsplikt för företagshemligheter

underlåts. Ett alternativ vore att i dataskyddslagen formulera sig på liknande sätt som i Revisorslagen 26 §. Detta alternativ och dess konsekvenser behöver också beskrivas innan Regeringen går vidare med betänkandet för beslut.

Arbetsrätt

En ytterligare konsekvens av betänkandets förslag till ny dataskyddslag kan identifieras i 3 kap. 2 § enligt vilken bestämmelse endast uppgifter om anställda ska få lämnas ut till tredje part när det finns en uttrycklig skyldighet att göra detta enligt arbetsrätten. Detta kommer att begränsa företagets handlingsutrymme i flera olika situationer som enligt NNRs bedömning kommer att orsaka företagen ökade kostnader. Det finns exempelvis ett antal tillfällen när det finns starka skäl för ett företag att lämna ut uppgifter till tredje part, exempelvis en advokat i händelse av arbetsrättslig tvist, utan att det utgör en skyldighet enligt arbetsrätten. Ett annat exempel är koncerner där personalfunktionen ligger i ett bolag och personalen är anställd i ett annat. Ett utlämnande mellan sådana parter skulle inte vara möjligt utan särskilda medgivanden från varje anställd. Konsekvenserna för företagen av att sådana utlämnanden till exempelvis advokat eller personalfunktion kommer att försvåras enligt den föreslagna dataskyddslagen måste konsekvensutredas.

Överimplementering

NNR har uppmärksammat att Dataskyddslagen 7 kap. 2 § inför sanktionsavgifter vid brott mot Dataskyddsförordningens Artikel 10 som motsvaras av Dataskyddslagen 3 kap. 9 § och handlar om behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål samt överträdelser. Dataskyddsförordningen medför ingen obligatorisk sanktionsavgift, däremot är det valfritt för medlemsstaterna att införa en sådan enligt Dataskyddsförordningens skäl 152 och Artikel 84. Införandet av en sådan valfri sanktion utgör enligt NNRs uppfattning en överimplementering som kan få negativa konsekvenser för företagen och som därför måste motiveras och konsekvensutredas. NNR kan inte finna någon sådan beskrivning i detta fall och menar därför att betänkandet behöver kompletteras i detta avseende för att ligga till grund för beslut.

Ex post utvärdering

NNR vill också påminna om behovet av att inom några år utvärdera utfallet av dels den föreslagna Dataskyddslagen och dels Dataskyddsförordningen. Särskilt inom den ideella sektorn där exempelvis branschföreningar ingår behövs utvärdering av hur personuppgifter behandlas efter införandet av de nya regelverken och hur sanktionsavgifterna påverkar agerandet i företag och organisationer.

Slutsats

Med tanke på det kortfattade avfärdande av alla eventuella ekonomiska konsekvenser för företag som betänkandet levererar i avsnitt 21.3.2 och de brister som NNR har observerat ovan, kan det inte uteslutas att det finns fler viktiga konsekvenser för företag som ännu inte uppmärksammas. NNR finner med hänsyn till detta att betänkandets konsekvensutredning måste kompletteras innan en ny Dataskyddslag läggs fram för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist